N°. 60. 1846.

BREDASCHE COURANT.

STAAT- LETTERKUNDIG EN WETENSCHAPPELIJK

NIEUWS- BLAD.

Donderdag 21 Mei.

PUBLICATIE.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER STAD *BREDA*, bij resumtie gelet op het Besluit van Heeren Gedeputeerde Staten der Provincie *Noord-Braband*, van den 26sten September 1837, Lett. F. F. 1, Afdeeling van Policie, (*Provinciaalblad n°. 141*), houdende aanschrijving, om de Ingezetenen jaarlijks op den eersten Zondag in de maand Mei te herinneren aan de bepalingen der Wet van den 1sten Maart 1815, (*Staatsblad n°. 21*), betrekkelijk *de viering der dagen aan den Openbaren Christelijken Godsdienst toegewijd*, en om daaraan nadrukkelijk de hand te houden, en door de Beambten van Policie te doen houden.

BRENGEN voormelde Wet bij deze nader ter kennisse der Ingezetenen, zijnde van den volgenden inhoud:

»WIJ WILLEM BIJ DE GRATIE GODS, PRINS VAN ORANJE-»NASSAU, SOUVEREIN VORST DER VEREENIGDE NEDERLANDEN, ENZ., »ENZ., ENZ.

»Aan alle de genen die deze zullen zien of hooren lezen, salut! »doen te weten,

»Alzoo Wij in overweging genomen hebben de noodzakelijkheid »om, op het voetspoor onzer godsdienstige voorvaderen, die daarop »steeds den hoogsten prijs stelden, de pligtmatige viering van den »dag des Heeren en andere dagen den openbaren christelijken gods»dienst toegewijd, door eenparige en voor de geheele uitgestrektheid »der Vereenigde Nederlanden algemeen werkende maatregelen te »verzekeren;

»Zoo is het, dat Wij, den Raad van State gehoord en met »gemeen overleg der Staten-Generaal dezer landen, hebben goed»gevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

» 1. Dat op Zondagen en op zoodanige godsdienstige feestdagen, »als door de kerkgenootschappen van den chistelijken gods»dienst dezer landen algemeen erkend, en gevierd worden, »niet alleen geene beroepsbezigheden zullen mogen verrigt wor»den, welke den godsdienst zoude kunnen storen, maar dat »in het algemeen geene openbare arbeid zal mogen plaats »hebben, dan ingeval van noodzakelijkheid, als wanneer de »plaatselijke regering daartoe schriftelijke toestemming zal »geven.

» 2. Dat op deze dagen, met uitzondering van geringe eetwaren, »geene koopwaren hoegenaamd op markten, straten of openbare »plaatsen, zullen mogen worden uitgestald of verkocht, en »dat kooplieden en winkeliers hunne waren niet zullen mogen »uitstallen noch met opene deuren verkoopen.

» 3. Dat gedurende den tijd voor de openbare godsdienstoefe»ning bestemd, de deuren der herbergen en andere plaatsen, »alwaar drank verkocht wordt, voor zoo verre dezelve binnen »den besloten kring der gebouwen liggende zijn, zullen gesloten »zijn, en dat ook, gedurende dien zelfden tijd, geenerhande »spelen, hetzij kolven, balslaan of dergelijke mogen plaats »hebben.

» 4. Dat geene openbare vermakelijkheden, zoo als schouw»burgen, publieke danspartijen, concerten en harddraverijen, »op de Zondagen en algemeene feestdagen zullen gedoogd wor»den, zullende het aan de plaatselijke besturen worden vrij»gelaten hieromtrent eene uitzondering toe te staan, mits niet »dan na het volkomen eindigen van alle godsdienstoefeningen.

» 5. Dat de plaatselijke policie zorg zal dragen, ten einde alle »hinderlijke bewegingen en gerucht in de nabijheid der ge»bouwen tot de openbare eeredienst bestemd en in het alge»meen alles wat dezelve zoude kunnen hinderlijk zijn, voor »te komen of te doen ophouden.

» 6. Dat de overtredingen tegen de bepalingen van dit besluit, »naar gelang van personen en omstandigheden, zullen gestraft »worden met eene boete van niet hooger dan *vijf-en-twintig* »*guldens*, of met eene gevangenis van niet langer dan *drie* »*dagen* voor de overtreders die buiten staat mogten zijn deze »boete te betalen.

» 7. Dat bij eene tweede overtreding de boete of straf zal ver»dubbeld worden en wijders alle de te koop gelegde of uit»gestalde goederen verbeurd verklaard en de Herbergen of »andere publieke plaatsen voor ééne maand gesloten.

»En dat door deze algemeene verordeningen, alle daarmede niet »overeenkomstige provinciale of plaatselijke reglementen en inrig»tingen zullen worden gehouden voor vervallen.

»Lasten en bevelen dat deze in het Staatsblad zal worden ge»insereerd, en dat een genoegzaam getal exemplaren gedrukt en »aan de Staten in de onderscheidene Provinciën of Landschappen, »ingevolge art. 86 der grondwet, ter uitvoering zal worden ge»zonden, met last om dezelve alomme te doen publiceren en af»figeren, en van de predikstoelen der onderscheidene christelijke »kerkgenootschappen te doen aflezen.

»Lasten en bevelen voorts dat Onze ministeriële departementen »en andere autoriteiten, justicieren en officieren, wien zulks aan»gaat, aan de naauwkeurige uitvoering de hand zullen houden, »zonder eenige conniventie of dissimulatie.

» Gegeven in 's Gravenhage, den 1sten Maart des jaars 1815, »het Tweede van Onze Regering.

(*geteekend*) »WILLEM.

»Ter ordonnantie van Zijne Koninklijke Hoogheid,

(*geteekend*) »A. R. FALK."

Wordende de Ingezetenen bij deze bij vernieuwing ten ernstigsten aangemaand, op voorschreve bepalingen te attenderen, met waarschuwing, dat den Komissaris van Policie is gelast, daarop te waken en door zijne Agenten te doen waken, en dat iedere bevonden wordende overtreding, bij proces-verbaal geconstateerd en hetzelve aan den Heer Officier van Justitie, ten fine van vervolging zal ingezonden worden.

En zal deze worden gepubliceerd en geaffigeerd, waar zulks te dezer Stede te doen gebruikelijk is.

BREDA, den 2. Mei 1846.

DE ROY, vt.
Ter ordonnancie van dezelven,
De Secretaris der Stad,
H. W. SCHAUIKES.

BEKENDMAKING.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER STAD *BREDA*, van de Stads-Vaccinateurs de Heeren *J. F. van Mens* en *R. A. Verlegh*, berigt ontvangen hebbende, van den tijd op welke door hen de koepok-inënting aan onvermogenden, weder zal kunnen plaats hebben.

Brengen bij deze ter kennisse van alle onvermogende Ingezetenen, om het even of dezelve al dan niet uit de algemeene of bijzondere Armen-fondsen onderstand genieten, dat zij, na zich bij den Heer *E. J. A. Kerstens*, tot het erlangen van een bewijs van toelating te hebben aangemeld, zich zelven of hunne kinderen, door voormelde Heeren Stads-Vaccinateurs, de koepok-inënting *om niet* kunnen laten toedienen, en deze daartoe op Maandag den 25 dezer maand en de drie daaropvolgende Maandagen, uitgezonderd Maandag den den 1 Junij, telkens des voormiddags ten drie ure, in eene kamer ten Stadhuize zullen werkzaam zijn; met waarschuwing aan de onvermogenden, dat zij geene aanspraak op onderstand uit de algemeene Armen-fondsen kunnen maken, noch tot de bedeeling zullen worden toegelaten, ten zij door hun attest kunne worden vertoond, dat hunne kinderen, welke meer dan één jaar oud en daarvoor vatbaar zijn, de Kunstbewerking der vaccinatie hebben ondergaan, en voorts met kennisgeving aan een iegelijk, dat geene kinderen op de openbare scholen mogen worden toegelaten, dan die, van welke het zal bewezen zijn, dat aan hen de koepok-inënting is geappliceerd, of dat dezelve de kinderziekte gehad hebben; met waarschuwing verder dat aan deze bepalingen ten stiptste de hand zal worden gehouden.

En opdat een iegelijk en vooral de klasse van onvermogende Ingezetenen zich daarnaar gedragen, zal deze worden afgekondigd en aangeplakt, alomme waar zulks te doen en gebruikelijk is.

BREDA, den 19. Mei 1846.

DE ROY, vt.
Ter ordonnancie van dezelven,
De Secretaris der Stad,
H. W. SCHAUIKES.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 18den Mei.

De Koning, de Koningin en Prinses *Adelaïde* begeven zich aanstaanden Woensdag naar het kasteel Dreux, om er eenige dagen te vertoeven.

— De kamer der afgevaardigden heeft heden de discussie over het budget van uitgaven aangevangen en is begonnen met dat van justitie, waarin ditmaal eene aanzienlijke verandering is gebragt, door eene voorgestelde verhooging van de traktementen der leden van de regterlijke magt.

— Het *Journal des Débats* behelst heden in zijne latere berigten het volgende:

»Wij hebben, naar aanleiding van een dagblad van Marseille gezegd, dat de reis van den generaal *Magnan* tot vele gissingen aanleiding had gegeven. Zie hier hetgeen de *Sémaphore* desaangaande mededeelt:

»»Den 5den Mei te Algiers aangekomen, vond die generaal den maarschalk *Bugeaux* er niet, en werd door een officier, met wien men hem in betrekking stelde, uitgenoodigd, om op het secretariaat van het gouvernement een gesloten brief af te halen, welke de generaal bij zijn vertrek naar Blidah er achtergelaten had. Die brief behelsde de demissie van den maarschalk. De generaal *Magnan*, die naar het schijnt naar Algiers gezonden was, om den maarschalk, wiens voornemen men kende, over te halen om een reeds lang voorgenomen besluit niet te nemen, werd, wat meer zegt, namens den gouverneur-generaal uitgenoodigd, om onmiddellijk naar Frankrijk terug te keeren.""

» Volgens diezelfde door den *Semaphore* gegeven berigten, zou de maarschalk de kolonie verlaten, zoodra hij de landstreek Ouarencenis tot den staat had teruggebragt waarin zij zich in October ll. bevond. De met dat oogmerk ondernomen operatien, zouden, volgens een brief uit Algiers van den 10den Mei, op zijn best veertien dagen duren."

— De berigten uit Madrid tot den 12den Mei, houden niets bijzonders. De generaal *Concha* was in de hoofdstad aangekomen, en de generaal *Oribe*, die naar de Canarische eilanden is gebannen, was derwaarts op weg, te Sevilie aangekomen.

— Ter beurze van heden (18 *Mei*) waren genoteerd: 5 pCt. 119,90; 3 pCt. 84,10; Nap. r. 101,50; Rom. L. 100¹/₂.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 15den Mei.

Volgens berigten uit Napels van den 2den dezer, was de Koning voornemens, om met het aldaar gereed liggende smaldeel, hetwelk nieuwe troepen naar Sicilie, ter verwisseling van de bezettingen, overbrengen moet, in persoon derwaarts te vertrekken. Sommigen beweerden, dat deze reis des konings in verband stond met de ontdekking van eene zamenspanning, ten doel hebbende om op Sicilie eene omkeering van zaken te bewerken, ten gevolge waarvan ook in den laatsten tijd eene buitengewone waakzaamheid was in acht genomen ten aanzien van alle vaartuigen die van Malta en de Jonische eilanden naar Sicilie kwamen. — Fransche bladen melden, dat ten gevolge van het herhaalde aandringen der pauselijke regering op de uitlevering van een aantal politieke vlugtelingen, die zich in Toskane bevonden, de Toskaansche regering aan die personen bevel had gegeven om onmiddellijk naar elders te vertrekken, uit vrees dat hunne uitlevering in Toskane zelf onrustige bewegingen zou kunnen veroorzaken. Eenigen dier uitgewekenen waren reeds te Marseille aangekomen. Dezelfde bladen blijven in onbestemde bewoordingen spreken van het uitbarsten van onlusten in Piemont, en melden dat ten gevolge daarvan de gisting in de Romeinsche legatiën en in de andere Noord-Italiaansche Staten aanmerkelijk is toegenomen. Van elders is intusschen van eene rustverstoring in Piemont nog niets gebleken.

— Den 8sten dezer is de Luit.-Veldmarschalk van *van Hess*, op eene Donau-stoomboot met een aanzienlijk gevolg naar Rutschuk vertrokken, om aldaar den Grooten Heer, die op zijne reis verwacht wordt, te begroeten. Voor eenige dagen reeds is de heer *van Perponcher* uit Berlijn alhier aangekomen; naar men verneemt, gaat hij den heer *le Coq*, gedurende diens afwezigheid, te Konstantinopel vervangen.

— In Hongarije heeft de rivier Theiss weder ontzettende overstroomingen te weeg gebragt. Wijd en zijd is alles in eene zee verkeerd, waaruit slechts torens, daken van huizen en boschboomen uitsteken; weide en bouwland is bedorven, de dijken zijn weggerukt en op vele plaatsen de gemeenschap afgebroken.

— Uit Venetie wordt het volgend verslag gegeven van de aankomst van H. M. de Keizerin van Rusland aldaar:

»Gisteren (den 8sten Mei) verzamelden zich, ten twee ure na den middag, al de staatsbooten van het arsenaal aan de stationsplaats van den spoorweg, om de aankomst der Keizerin van Rusland te verbeiden. De onderkoning, benevens zijnen zoon *Leopold*, de vice-admiraal Aartshertog *Frederik*, de civiele en militaire gouverneur maarschalk *Radetzky* en graaf *Wrbna* waren hier bijeengekomen om de Czarin te ontvangen. Een half kwartier voor drie uren steeg de Keizerin uit het spoorweg-rijtuig en werd vervolgens in een' draagkoets over het spoorwegplein naar de Moelje gedragen, waar zij aan den arm des onderkonings en door de overige hooge personaadjes verzeld, benevens Groot-Vorstin *Olga*, de door den kommandant der marine in persoon onder zijn bevel genomene staatsboot beklom, van welks vlaggestok de Russische vlag wapperde. De Grootvorstin werd door den kroonprins van Wurtemberg over den met tapijten belegden weg tot aan de Riva geleid. De overige booten namen het gevolg der Keizerin op, en ten 3 ure zette zich de trein in beweging. De booten voerden onder de Rialto-brug door, het groot kanaal langs tot naar de Piazzetta, waar de Keizerin uit de Tuga naar buiten trad, om het gezigt van dit zoo betooverende punt der Dogenstad te genieten. Het wachtschip der haven, de oorlogs-korvet *Cesarea*, was feestelijk langs geheel het wand met vlaggen versierd en had het volk op de raa's verdeeld, van waar het de beheerscheres van het Noorden met het wuiven der hoeden en vrolijk hoezee-geroep begroette. Voor het oogenblik keerden de booten en lagen aan bij de trappen van het hôtel des onderkonings, waar de Keizerin ten 4 ure aan wal trad. Des avonds speelden de militaire muzijk onder hare vensters. Ondanks de menigte volks, hetwelk, in de verwachting dat zij verschijnen zou, op het Markusplein heen en weder wemelde, liet de Keizerin zich op de wandelplaats niet zien. De gezamentlijke koopvaarders, onder Grieksche vlag, die in de haven voor anker lagen, hadden tot middernacht hunne schepen allerluisterrijkst verlicht. — Behalve de overige groote, hier in de laatste tijden aangelegde bouwwerken, is men thans bezig een' artesischen put te boren, waartoe het plein voor de kerk van *Santa Maria Formosa* met oordeel gekozen was, vermits deszelfs uitgebreide ruimte tegenover de kerk, uitmuntend tot het oprigten eener fontein geschikt is. Hoezeer, gelijk men weet, Venetiëns grond moerassig is, kan de nabijheid van het gebergte op de vaste kust eenen goeden uitslag der onderneming doen vooruitzien."

BELGIE.

BRUSSEL, den 19den Mei.

Gisteren is de koning over den zuiderspoorweg naar zijn landgoed Ardenne vertrokken. Den vorigen dag had Z. M. onder anderen eene talrijke deputatie van notarissen uit Brussel en andere steden ontvangen, die een adres kwamen aanbieden tegen de voorgestelde wijzigingen in de wet op het notariaat, en wel inzonderheid tegen de schier onbepaalde mededinging welke uit de nieuwe wet zou voortvloeijen, daar er niet minder dan 480 nieuwe notarissen bij het bestaand getal van 971 zouden benoemd worden, terwijl er niets wordt voorgesteld tot verbetering van het examen der kandidaat-notarissen; ook zeggen dan de verzoekers in het den koning aangeboden adres: » Dit ontwerp, Sire, vernietigt met eene pennestreek de voornaamste grondslagen van het notariaat; het vernietigt zijne organisatie, die de ondervinding van bijna eene halve eeuw gewaarborgd heeft; het kwetst de belangen eener klasse van eerlijke en werkzame burgers, en benadeelt zelfs aanzienlijk de belangen van de schatkist."

— De kamer der vertegenwoordigers houdt zich nog bezig met de behandeling van het budget van binnenlandsche zaken. In den aanvang der zitting van gisteren heeft de minister van binnenlandsche zaken, de *Theux*, het jaarlijksch verslag over den staat van het hooger onderwijs ingediend. — De abt *de Haerne*, bragt voorts weder een klagt in wegens willekeur der fransche douane bij den invoer in Frankrijk van belgische linnens.

— De maire van Rijssel heeft onder dagteekening van den 13den Mei, aan het stedelijk bestuur medegedeeld, dat de opening van den spoorweg van Parijs naar de belgische grenzen tusschen den 25sten dezer maand en den 5den Junij zou plaats hebben, en den raad uitgenoodigd om de noodige maatregelen te nemen om die gewigtige gebeurtenis plegtig te vieren.

— In Luik klaagt men hoogelijk over de duurte van levensmiddelen, over werkeloosheid en belemmering in den handel. — Hier ter stede heeft men onder anderen, gisteren in den vroegen ochtend, een honderdtal mannen, vrouwen en kinderen aangehouden, meerendeels uit Vlaanderen gekomen om te bedelen, en sommigen derzelve gevangen gezet.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 20sten Mei.

De *Staats-Courant* houdt heden de wet van den 9den Mei 1846, betrekkelijk de uitvoering van werken aan de Dedemsvaart in Overijssel, in voldoening van daarmede in verband staande lasten.

— Bij besluit van den 16 dezer, heeft Zijne Majesteit tot ridder der orde van den Nederlandschen Leeuw benoemd den kapitein-luitenant ter zee *F. X. R. 't Hooft*.

— Bij besluit van den 16 dezer, heeft Zijne Majesteit aan den heer *I. P. J. Germain*, gepensionneerd referendaris der eerste klasse bij den Raad van State, laatst raad der buitengewone ambassade te Rome, vergunning verleend tot het aannemen en dragen der versierselen van kommandeur der orde van den H. *Gregorius* den Grooten, hem door Z. H. den Paus geschonken.

— Zijne Majesteit heeft bij onderscheiden besluiten goedgevonden: 1°. het voortdurend dragen te vergunnen van de activiteits-uniform van het wapen der infanterie, aan den gepensionneerden majoor *J. B. Dulmers* en aan den gepensionneerden kapitein *J. Stengel*, beiden het laatst gediend hebbende bij den plaatselijken staf, doch van het wapen der infanterie herkomstig, mitsgaders aan de gepensionneerde kapiteins *J. Cramer von Baumgarten* en *F. H. H. Strater*; 2°. over te plaatsen: bij het wa-

pen der marechaussée, den 2den luitenant *J. A. Chappius*, van het 2de regiment dragonders.

— Uit 's Hage meldt men, dat Z. K. H. Prins *Frederik* der Nederlanden met Hoogstdeszelfs gezin heden naar Berlijn vertrekt, om van daar over Camenz naar Silezië te reizen, alwaar Z. K. H. eenigen tijd zal verblijven.

— In wederspraak met hetgene verscheiden buiten- en binnenlandsche dagbladen dienaangaande verzekerd hebben, houdt de *'s Gravenhaagsche Nieuwsbode* vol, dat de hoop op het bezoek van koningin *Victoria* te 's Gravenhage levendig blijft. Onderscheiden belangrijke vernieuwingen worden aan het paleis van wijlen Koning *Willem I* gemaakt; de voltooijing van den bouw aan het paleis des tegenwoordigen Konings vordert met rassche schreden, en bovendien ziet men allerlei toebereidselen maken om de Engelsche Koningin luisterrijk te ontvangen.

— Ons vorig verslag betreffende de onthulling van het monument ter nagedachtenis van den Admiraal *Zoutman*, te Geertruidenberg, eenige onnaauwkeurigheden bevattende, geven wij hieronder een nader en naauwkeuriger berigt, overgenomen uit het *Dagblad van 's Gravenhage*:

»De dag van den 14 dezer, bestemd voor de onthulling van het monument, bij het graf van den admiraal *Zoutman*, was voor Geertruidenbergs ingezetenen een ware feestdag. Een aantal inwoners uit die stad en van elders, vloeide al vroegtijdig te zamen, om deel te nemen aan de festiviteiten. Van alle lands-, stads-, openbare en particuliere gebouwen wapperden al vroeg in den morgen de Vaderlandsche vlaggen, terwijl eenige aldaar liggende vaartuigen met nationale en ook vreemde vlaggen prijkten. De heer staatsraad, gouverneur der provincie, vergezeld van deszelfs griffier en den provincialen kommandant, den generaal-majoor *Voet*, werd met groote plegtigheid door eene eerewacht te paard ingehaald. Ten 12 ure begaven zich de genoodigden, waaronder twee kleinzonen des admiraals, met den heer gouverneur, den vice-admiraal *Lucas* en den generaal-majoor *Voet* aan het hoofd, in statigen optogt naar de Groote Kerk, welke voor deze plegtigheid met trofeën versierd was. De weleerwaarde heer Ds. *Glasius*, voorzitter der commissie voor het monument, hield toen eene treffende rede, waarin zijn weleerw. het leven en de daden van den zeeheld schetste. Hierop had de onthulling van het gedenkteeken plaats, bij welke gelegenheid, zoowel als bij het intreden en verlaten der kerk, door een orchest het *Wilhelmus-lied* werd aangeheven. Het monument is van wit marmer, in een eenvoudigen doch edelen stijl. Op de voorzijde ziet men een lauwerkrans, waarin met verguld metalen letteren, de woorden:

DOGGERSBANK,
5 Aug. 1781.

Daaronder staat, insgelijks met verguld metalen letteren, te lezen:

JOHAN ARNOLD ZOUTMAN,
Luitenant-Admiraal van Holland en West-Vriesland
geb. 10 Mei 1724,
overl. 7 Mei 1793.

»Na den afloop dier plegtigheid had er een collation plaats, waarbij door Ds. *Glasius* een toast aan Z. M. den Koning werd ingesteld, welke door den heer gouverneur beantwoord werd, terwijl bij alle aanwezenden eene echt feestelijke en Vaderlandsche stemming heerschte.

»Een bal in een der lands-gebouwen besloot dezen feestelijken dag, die nog lang in het geheugen van Geertruidenbergs ingezeten zal blijven.

»*Johan Arnold Zoutman* werd op de thans gesloopte buitenplaats *Kantwijk*, later *Doelrust*, onder Reeuwijk, bij Gouda, geboren en overleed te 's Gravenhage, in bijna zeventigjarigen ouderdom. Zijn lijk werd in een jagt naar Geertruidenberg vervoerd en aldaar in de Groote Kerk, in den familiegrafkelder bijgezet."

— Het *Algemeen Handelsblad* meldt het volgende: »Heden heeft het Committé der Spaansche fondsenhouders in Nederland, eene vergadering gehouden, waartoe waren uitgenoodigd allen, die vroeger door geldelijke bijdragen de bemoeijingen van het Committé hadden ondersteund. De vergadering was voornamelijk bestemd om aan den heer *Louis Drucker*, lid en secretaris van het Committé, die onlangs van zijne zending te Madrid was teruggekeerd, het geschenk aan te bieden, hetwelk, krachtens een door dezelfde Spaansche fondsenhouders in eene vorige vergadering genomen besluit, door het Committé aan dien heer zou worden aangeboden. Heden werd dit geschenk (een prachtig zilveren thee-servies) werkelijk door het Committé, bij monde van den heer mr. *L. Keyzer*, aan den heer *Drucker* uitgereikt.

»Nog werd in deze vergadering door den heer *Drucker* een beknopt verslag uitgebragt van zijne verrigtingen te Madrid, welk verslag spoedig meer uitvoerig in eene algemeene vergadering der Spaansche fondsenhouders zal worden herhaald, enz."

— Uit 's Hage schrijft men:

»Men verneemt, dat door de raadkamer der arrondissements-regtbank alhier, dezer dagen *achttien* personen naar den procureur-generaal van het provinciaal geregtshof in Zuid-Holland verwezen zijn, ter zake van de ongeregeldheden, die in de maand September van het vorig jaar, zoo wel te dezer stede als te Delft, hebben plaats gehad. Gelijk men weet, bevinden zich daaronder *Meeter*, *de Haas*, *van Gorkum*, *Dumée* en *Mingelen*, schrijvers en uitgevers van de *Ooijevaar's* en andere blaadjes.

»Ook verneemt men, dat bij besluit van dezelfde raadkamer is bevolen, dat eenige der te Delft, ter zake voornoemd, in hechtenis zich bevindende personen, waaronder de jongeling *F. v. C.*, in vrijheid zullen worden gesteld.

»Laatstleden Zaturdag avond is op het Buitenhof aangehouden een zakkenroller, juist op het oogenblik dat eene jufvrouw, door middel van insnijding het geld uit hare zak werd ontvreemd. Hij werd weldra erkend voor denzelfden fatsoenlijk gekleeden heer, die kort te voren in de tent, waar de Giraffe en Rhinoceros te zien zijn, getracht had, zijn schandelijk bedrijf uit te oefenen. Bij onderzoek heeft men ontdekt, dat hij genaamd is *Johan Rosenberg* (*Rosembaum*), van Keulen geboortig en reeds eenige jaren, ter zake van zakkenrollerij gevangen gezeten heeft, en nu eerst sedert vier weken uit het huis van correctie te Hoorn ontslagen was geworden."

— In den nacht tusschen den 14 en den 15 dezer, heeft te Delft een bedroevend ongeluk plaats gehad. *J. Eikelenbaan*, huisvrouw van *J. Verbeek*, zandschipper, wonende te Bodegraven (zijnde de man thans gedetineerd te Leiden), met hare schuit in de Schie even buiten deze stad liggende, waarin zich tevens drie kinderen en de knecht bevonden, omstreeks middernacht wakker wordende, zeide het oudste kind tegen haar: «*moeder! moeder! wat regent het*,» zij bespeurde alstoen dat het water door eene gebroken ruit den roef naar binnen drong, en het luik openende, bemerkte zij dat de schuit in zinkenden staat was, waarop zij onmiddellijk hare kinderen trachtte te redden, en werkelijk het oudste naar boven heeft gehaald, doch hetzelve weder heeft moeten laten vallen; vervolgens is zij op eene nevens haar liggende zandschuit overgegaan. Op haar angstgeschreeuw en dat van den knecht, welke onder de voorplegt sliep, snelden twee booten, bemand met drie knechts van de Bossche- en Gorinchemsche beurtschepen, naar de plaats des ongeluks; zij mogten de vrouw, den knecht en het oudste kind redden, doch de twee jongere kinderen zijn met de schuit te gronde gegaan, en later uit de roef levenloos opgehaald."

— Uit Tiel schrijft men van den 15den dezer:

»Wij vernemen met bijzondere belangstelling, uit eene echte bron, dat Z. M. concessie heeft verleend, tot het aanleggen van een' straatweg van Leersum op het stationsgebouw te Maasbergen, en verder van daar tot op Woudenberg, van waar, gelijk bekend is, een straatweg op Amersfoort loopt; waardoor de vier gemelde plaatsen, welke genoegzaam in eene regte lijn gelegen zijn, alle met den Rijn-Spoorweg en onderling door een straatweg verbonden zullen worden. Men wil voorts in het zekere onderrigt zijn, dat dien ten gevolge ook de weg van Amerongen naar Eck en Wiel eene belangrijke verbetering zal ondergaan."

— Men meldt uit Arnhem, van den 17: » De bezorgdheid, welke men nu reeds aangaande de te veld staande rogge en tarwe, als of zij door eene ziekte zijn aangedaan, aan den dag legt en waardoor de prijzen van die producten sedert eenige dagen aanmerkelijk zijn gestegen, mag men immers voor alsnog als zeer voorbarig beschouwen; want, ofschoon het waarheid is, dat in eenige en ook in deze streken de bladeren of, zoogenaamde blaëzen aan de halmen van het bedoelde te veld staande koren verdord zijn, en zulks wel als een zeer zonderling en nimmer opgemerkt verschijnsel mag worden aangemerkt, kan men daaruit nu reeds geen misgewas afleiden; vermits de halmen zoowel als de aren op dit oogenblik nog gezond en gaaf zijn. Een weldadige regen kan wellligt, even als zulks onlangs met de te veld staande gerst het geval is geweest, alles ten goede herstellen. Ook het krullen der bladeren van de vruchtboomen, kan men nog niet als eene ziekelijke aandoening aanmerken, vermits zulks alleen wordt waargenomen zoowel aan de vrucht- als aan alle andere opgaande boomen, welke veel aan de dezer dagen plaats gehad hebbende nachtvorsten zijn blootgesteld en zulks niet aan die boomen is opgemerkt, welke op meer warme punten geplaatst zijn. Ofschoon de meikevers zich in deze streken in grooten getale hebben vertoond hebben dezelve echter in evenredigheid van derzelver aantal, geene aanmerkelijke schade aangerigt.»

— Uit Leeuwarden wordt van den 18den geschreven:

» Het is zeer natuurlijk, dat men algemeen met groote belangstelling de uitkomsten te gemoet ziet, welke de bouw van Aardappelen in dit jaar zal opleveren. Van eene soort, welke doorgaans het eerst tot rijpheid komt, en veelal Poepen wordt genoemd, hebben wij thans eene proeve gezien, die ons wel voldeed. Schoon die aardappels nog niet tot hunne volkomene wasdom en rijpheid waren gekomen, kwam de hoedanigheid ons uitmuntend voor. Met drie à vier weken denkt men de vrucht van deze soort te zullen kunnen rooijen. De tweede soort, of de zoogenaamde Stoolematten, staan in deze provincie over 't geheel niet zoo gunstig. Hoewel zij gezond en frisch staan, schijnt hun loof niet zoo veel vrucht te beloven."

Tot verdere inlichting betrekkelijk het aanstaande Muzijkfeest, wordt bij deze bekend gemaakt, dat de feestelijke optogt van uit het *Hof van Holland* naar den Tuin van Mejufvrouw de Wed. Kwisthout, buiten de Ginnekenpoort, zal plaats hebben ten 4 ure, waarna men ten 5 ure zal aanvangen met de uitvoering der navolgende muzijkstukken:

N°. 1. Feestmarsch op motiven uit *Les Martyrs*, door F. Böhme, door de beide Harmonie-Gezelschappen.

Door het Gezels. van Breda.
2. Ouverture *Felsenmühle* van Reissiger.
3. Introduction et Choeur de l'opéra *Gemma di Vergy*, van Donizetti.
4. Fashionäblen-Walzer, van Labitzky.

Door het Gezels. van Dordrecht.
5. Ouverture *La Reine d'un Jour*, van Adam.
6. Potpourri uit Don *Pasquale*, gearr. door S. Gadrel.
7. Potpourri uit *Lucrecia Borgia*, gearr. door van Calck.

8. Hochzeits-Marsch uit den *Sommernachts-traum* van Mendelsohn Bartholdy, door de beide Gezelschappen.

Zullende men, na afloop hiervan tegen $8^{1}/_{2}$ ure, op dezelfde wijze stadwaarts terugkeeren, en het Bal in het *Hof van Holland* ten 10 ure beginnen.

F. J. STEVENS.

GRAANMARKT.

AMSTERDAM, 18 Mei.

TARWE tot genoteerde prijzen met aanzienlijken handel; 132 ℔ Odessa *f* 342; 126 ℔ n. b. Pools. *f* 295, 300; 126 nieuwe Norder *f* 295; 126, 127 ℔ nieuwe Pommer *f* 300, 302; 135 ℔ Ancona *f* 325; in Cons.: 132 ℔ oude witb. Pools. *f* 370; 132 ℔ bonte dito *f* 352; 128 dito *f* 330, 340; 127 ℔ dito *f* 325; 120, 124 ℔ nieuwe Vries. *f* 250, 271; 119 ℔ dito aan de Zaan *f* 250.

ROGGE tot verhoogde prijzen mede met belangrijken handel; in Entr.: 121 ℔ Stettin *f* 238, 242; 124, 125 ℔ dito *f* 242, 245; 117, 118 ℔ Petersb. *f* 227, 230; 120 ℔ Turks. *f* 210; 117, 118 ℔ Petersb. *f* 230, 232; 124, 125 ℔ Rostocker *f* 242, 245; in Cons.: 124 ℔ oude Stettin *f* 260; 124, 127 ℔ Rostocker *f* 246, 255; 123 ℔ oude Stettin *f* 244; 118, 120 ℔ Odessa *f* 233, 242; 115 ℔ nieuwe Gron. *f* 210; 115, 116 ℔ Munsters. *f* 212, 215.

GARST hooger verkocht; 112, 113 ℔ nieuwe Deensche *f* 165, 170; 112 ℔ jar. dito *f* 152; Zeeuws. winter *f* 143.

HAVER in een doen; 80, 87 ℔ Fijne *f* 122, 134.

BOEKWEIT tot verhoogde koersen afged.; 110, 115, 118 ℔ Holsteins. *f* 215, 233, 245; 120 ℔ Amersfoorts. en Nijkerker *f* 263.

KOOLZAAD onveranderd; verkocht: Deensch 44 P. vl.; op 9 vaten Olie dadelijk 54 P. vl.; in Sept., Oct. en Nov. 51 P. vl.

LIJNZAAD in een doen: 108, 109 ℔ Riga *f* 230.

RAAPOLIE dadelijk flaauw, op levering onveranderd; op 6/w. *f* 32; Vlieg. *f* 31; 1°. Sept. *f* 30, $^{1}/_{4}$; Oct. *f* $30^{1}/_{4}$, $^{1}/_{2}$; Nov. en Dec. *f* $30^{1}/_{2}$; Mei e. k. *f* $31^{1}/_{2}$, $^{3}/_{4}$.

LIJNOLIE niet williger; op 6/w. *f* $27^{1}/_{2}$; Vlieg. *f* $26^{3}/_{4}$, $^{1}/_{2}$; 1°. Sept. *f* 27; Oct. *f* $27^{1}/_{4}$.

HENNEPOLIE op 6/w. *f* $31^{1}/_{2}$; Vlieg. *f* $30^{1}/_{2}$.

RAAPKOEKEN: de 1000 stuks *f* 60 à 62. — LIJNKOEKEN: de 100 stuks *f* $9^{1}/_{2}$ à $10^{1}/_{2}$.

MARKTPRIJZEN DER STAD BREDA,

VAN DEN 19. MEI 1846.

Het Nederl. Mudde Tarwe	van *f* 9,00	tot *f* 9,80.
Het dito dito Rogge	» » 0,00	» » 7,00.
Het dito dito Boekweit	» » 0,00	» » 7,35.
Een grof Tarwe-brood, van een pond Nederl.		» 0,16.
Een lucht Tarwe-brood, van zeven oncen vijf lood Nederl.		» 0,16.
Een Fransch- of Witte-brood, van een pond Nederl.		» 0,25.
Een Rogge-brood, van 3 pond Nederl.		» 0,34.
Een Nederl. pond Tarwe meel		» 0,32.
Een dito pond grof Tarwe-meel		» 0,16.
Een dito pond Boter		» 0,66.
Zand-Aardappelen (Vat of Mudde)		» 4,90.
Het 1000 Eiken Telhout		» 3,00.
Het 1000 Doof Hout		» 2,00.
De kar Spaanders		» 2,70.
De » Struiken		» 2,80.
De 100 Mutsaard		» 3,40.

Ter AMSTERDAMSCHE BEURS van gisteren (19 *Mei*) was de fondsnotering: Ned. $2^{1}/_{2}$ pCt. $60^{3}/_{16}$; 3 pCt. $72^{7}/_{16}$; 4 pCt. $93^{3}/_{4}$; Amort.-Syndik. $4^{1}/_{2}$ pCt. $99^{3}/_{4}$; $3^{1}/_{2}$ pCt. $88^{3}/_{4}$; Handelm. $169^{3}/_{4}$; O. Ind. Leening 4 pCt. $93^{7}/_{16}$; Spanje Ardoins $20^{3}/_{4}$; dito Onbep. Stukken $20^{1}/_{16}$; 3 pCt. $37^{3}/_{8}$; 3 pCt. Binnenl. à 6/m. $30^{13}/_{16}$; Ardoin Coupon $19^{3}/_{8}$; Portugezen te Londen 3 pCt. $59^{1}/_{8}$; 4 pCt. $57^{7}/_{8}$; Rusland $105^{1}/_{4}$; dito 1828—29 $104^{3}/_{4}$; Certif. 1831—33 $96^{1}/_{2}$; 4 pCt. bij *Hope* $89^{7}/_{8}$; Inschrijv. in Assign. 6 pCt. $67^{5}/_{8}$; Amerika Bankact. $4^{11}/_{16}$; Oostenr. Metall. $108^{3}/_{4}$; Weenerbank bij *Goll.* $102^{3}/_{4}$; Brazilie $86^{5}/_{8}$; Poolsche Loten $144^{3}/_{4}$; Nap. renten $92^{3}/_{4}$; Braz. $84^{1}/_{2}$; Peru $24^{1}/_{2}$; Venez. $44^{1}/_{2}$.

Advertentiën.

Te Breda, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers